ЗАТВЕРДЖУЮ
Фізична особа підприємець
_____ Володимир Мамченко
13.10.2025 р.

ТИПОВА ПРОГРАМА
підвищення кваліфікації педагогічних працівників «Інклюзивна освіта: індивідуальна траєкторія успіху»

Розробник(и): ФОП Мамченко Володимир Павлович, ЄДРПОУ 3172409858

Рецензент(и): Фізична особа підприємець В. П. Мамченко

Термін дії програми: з 2025 до 2030 року

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Актуальність типової програми – Розвиток інклюзивного суспільства потребує від вчителів знань щодо адаптації навчального контенту та створення безбар'єрного середовища для дітей з особливими потребами.

Цільова група: Вчителі, асистенти вчителів, вихователі, психологи.

Обсяг (тривалість): Загальний обсяг підвищення кваліфікації за цією програмою в межах одного освітнього циклу становить від 2 до 30 годин (0,06–1 кредит ЄКТС) та визначається індивідуально залежно від кількості обраних слухачем освітніх компонентів (тем). Слухач може проходити програму повторно, обираючи нові теми. У кожному випадку у сертифікаті зазначається фактично пройдений обсяг годин та тематика навчання.

Особливості реалізації програми – Програма має модульну структуру та реалізується у вигляді окремих освітніх циклів. У межах одного освітнього циклу слухач обирає одну або кілька тем відповідно до власних освітніх потреб. Кожна тема є логічно завершеним освітнім компонентом та може реалізовуватися автономно. Підсумковий обсяг підвищення кваліфікації в межах одного циклу формується шляхом накопичення обраних тем і становить від 2 до 30 годин. Слухач може проходити програму повторно, обираючи нові теми. За результатами кожного освітнього циклу видається окремий документ про підвищення кваліфікації із зазначенням фактично пройдених годин та тематики навчання.

Форма (форми) підвищення кваліфікації: дистанційна

Мета підвищення кваліфікації – Підвищення професійної готовності педагогів до якісного навчання та супроводу дітей з ООП.

Завдання підвищення кваліфікації:

- Опанування методик модифікації та адаптації навчальних програм
- Розвиток навичок ефективної комунікації в інклюзивному класі
- Вивчення нормативно-правового забезпечення інклюзії

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться:

- інклюзивна компетентність
- психолого-педагогічна майстерність
- соціальна емпатія
- командна компетентність

Очікувані результати підвищення кваліфікації: Учасники навчяться

будувати інклюзивний процес, забезпечуючи рівні можливості для навчання та розвитку всіх дітей у закладі освіти.

Оцінювання результатів підвищення кваліфікації – Оцінювання здійснюється на основі виконання рекомендованих практичних та самостійних завдань, участі в проєктній діяльності, тестування або підсумкової роботи відповідно до програми.

Документ про підсумки підвищення кваліфікації – Сертифікат або свідоцтво про підвищення кваліфікації встановленого зразка із зазначенням теми, обсягу годин та кредитів ЄКТС відповідно до вимог законодавства

2. НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Навчально-тематичний план відображає перелік можливих курсів (тем), що реалізуються в межах програми. Проходження всіх тем, наведених у плані, не є обов’язковим. Кожна тема є окремим освітнім компонентом і може реалізовуватися автономно.

№	Назва теми	Лекції, год	Самостійна робота, год (мін.-макс.)	Усього, год (мін.-макс.)
1	Інклюзивне середовище в закладі освіти	1	1–29	2–30
2	Робота з тривожними дітьми в умовах ізоляції та дистанційного навчання. Інклюзія.	1	1–29	2–30
3	Музикотерапія як метод корекційної роботи з дітьми з ООП	1	1–29	2–30
4	Особливості диференційованого підходу до дітей з порушеннями психічного розвитку в інклюзивному освітньому процесі	1	1–29	2–30
5	Інклюзивна освіта в умовах децентралізації.	1	1–29	2–30
6	Уроки стоячи. Приклади та переваги навчання із застосуванням динамічної зміни поз.	1	1–29	2–30
7	Інклюзія. Розвиток довіри до вчителя.	1	1–29	2–30
8	Особливості сенсорної інтеграції дитини з ООП: шляхи та методи корекції	1	1–29	2–30
9	Інклюзивна фізкультура. Методи та способи розвитку учнів.	1	1–29	2–30
10	Практичний підхід до якісної інклюзивної освіти.	1	1–29	2–30
11	Інтеграція ІКТ в інклюзивний простір навчального закладу.	1	1–29	2–30
12	Соціальні історії в надзвичайних ситуаціях. Інклюзія.	1	1–29	2–30
13	Ефективна робота асистента вчителя та вихователя в інклюзії.	1	1–29	2–30
14	Психологічна підтримка та супровід дітей в умовах війни. Формування учнівського колективу для ефективного навчання.	1	1–29	2–30
15	Організація освітнього процесу для дітей з ООП у ЗЗСО. Адаптація і модифікація змісту навчальних предметів.	1	1–29	2–30
16	Плекаємо майбутнє: інклюзивна освіта для дітей з особливими потребами в умовах воєнного стану.	1	1–29	2–30
17	Створення умов для безпечного інклюзивного навчання під час воєнного стану.	1	1–29	2–30

№	Назва теми	Лекції, год	Самостійна робота, год (мін.-макс.)	Усього, год (мін.-макс.)
18	Організація педагогічного патронажу для дітей з ООП	1	1–29	2–30
19	Створення умов для безпечного інклюзивного навчання.	1	1–29	2–30
20	Умови успішної інклюзії в закладі освіти	1	1–29	2–30
21	Принципи і методи формування мовлення у дитини дошкільного віку	1	1–29	2–30
22	Інклюзія та соціальна адаптація учнів з особливими потребами	1	1–29	2–30
23	Організація навчально-виховного процесу для дітей із РАС в закладах освіти.	1	1–29	2–30
24	Сенсомоторні вправи для підвищення розумової діяльності у дітей з ООП. Практичний кейс.	1	1–29	2–30
25	Інклюзивне навчання: Мультикультурна освіта та розуміння різноманітності в класі	1	1–29	2–30
26	Як налагодити прояви небажаної поведінки дитини з ООП	1	1–29	2–30
27	Інклюзія як можливість в освітньому процесі	1	1–29	2–30
28	Практичні аспекти успішної співпраці з дитиною з ООП. Розвиток навичок безпечної діяльності.	1	1–29	2–30
29	Емоційна компетентність педагога, техніки емоційної саморегуляції	1	1–29	2–30
30	Методи та засоби комунікації з дітьми з ООП	1	1–29	2–30
31	Інклюзивна комунікація: Техніки та методи для роботи з дітьми з ООП.	1	1–29	2–30
32	Засади комплексної психолого-педагогічної корекційної роботи з дітьми з розладами аутистичного спектру	1	1–29	2–30
33	Особливості надання підтримки дітям з особливими освітніми потребами в сучасних умовах.	1	1–29	2–30
34	Діти з розладами спектра аутизму. Особливості взаємодії.	1	1–29	2–30
35	Методи допомоги учням з ООП. Соціалізація в освітньому закладі та робота з висновком ІРЦ.	1	1–29	2–30
36	Розвиток навичок здійснення безпечної діяльності в інклюзивній освіті	1	1–29	2–30
37	Як підготуватися до роботи в інклюзивному класі. Порадник для вчителів, батьків.	1	1–29	2–30
38	Сенсорна дисфункція в дітей з ООП та способи її інтеграції в ЗЗСО	1	1–29	2–30
39	Індивідуальний навчальний план для дитини з особливими освітніми потребами. Інклюзія.	1	1–29	2–30
40	Інклюзивна освіта: адаптація навчання для розвитку соціальних та життєвих навичок учнів з особливими потребами.	1	1–29	2–30
41	Стратегічні підходи: Як інтегрувати учнів з особливими потребами в загальний процес навчання	1	1–29	2–30

№	Назва теми	Лекції, год	Самостійна робота, год (мін.-макс.)	Усього, год (мін.-макс.)
42	Інклюзивне середовище в школі: підсумки року та плани на майбутнє.	1	1–29	2–30
43	Оцінювання та корекція результатів навчальних досягнень учнів з ООП на уроках громадянської та історичної освітньої галузі	1	1–29	2–30
44	Цифрові інструменти та технології для підтримки інклюзії: нові можливості для вчителів і учнів	1	1–29	2–30
45	Розвиток соціальних компетентностей учнів з ООП через громадянську та історичну освіту: методики та підходи	1	1–29	2–30
46	Інклюзія в дії: практичні стратегії для роботи з дітьми з особливими освітніми потребами	1	1–29	2–30
47	Комплексний підхід до артикуляції. Розвиток голосу та дихання.	1	1–29	2–30
48	Мовлення без бар’єрів: інклюзивні техніки розвитку голосу та мовлення в умовах різнорідного класу.	1	1–29	2–30
49	Організація інклюзивного навчання: плюси та мінуси	1	1–29	2–30
50	Інклюзивне навчання без перевантаження: як збалансувати потреби класу та можливості вчителя.	1	1–29	2–30
51	Команда інклюзивного класу - хто за що відповідає і як зберегти ресурс кожного	1	1–29	2–30
52	Інклюзивний клас без вигорання - як вчителю, асистенту і команді розподілити ролі та навантаження	1	1–29	2–30

3. ЗМІСТ ТИПОВОЇ ПРОГРАМИ

Тема 1. Інклюзивне середовище в закладі освіти

Ключові питання теми: Чим глибше ми занурюємося в інклюзивне середовище, тим більше питань перед нами постає. Тому ми проведемо вебінар у форматі «питання – відповідь». Всі учасники можуть поставити запитання під час роботи. Ви зможете отримати короткі відповіді на найбільш популярні питання, які стосуються роботи з дітьми, які мають особливі освітні потреби. В матеріалах до конференції Ви знайдете законодавчу базу, правові акти, які допоможуть Вам в роботі. Більш того – виписані чіткі алгоритми діяльності для учасників інклюзивного освітнього середовища: вихователів і вчителів; адміністративних працівників керівника закладу і заступника; асистента вчителя; спеціалістів, які забезпечують корекційно-розвитковий процес; батьків. Також в матеріалах до вебінара Ви знайдете повноваження інклюзивно-ресурсного центру та перелік питань, з якими можна звертатися до спеціалістів ІРЦ.

Тема 2. Робота з тривожними дітьми в умовах ізоляції та дистанційного навчання. Інклюзія.

Ключові питання теми: Тривожність - це стійке негативне пепеживання тривоги і очікування невдач із зовнішнього світу. Підвищена тривожність заважає навчатися і спілкуватися, як з дорослими, так і з дітьми. В період пандемії коронавірусу страх за власне життя може стати причиною росту тривожності та появи панічних атак. Висока тривожність батьків і вчителів передається дітям, посилюючи

вплив ЗМІ та інтернету. Розуміння себе і власних почуттів дозволяє вчителю наблизитися до розуміння переживань своїх учнів.

Тема 3. Музикотерапія як метод корекційної роботи з дітьми з ООП

Ключові питання теми: Кожен інклюзивний менеджер, інклюзивний учитель прагне , щоб школа, в якій він працює була успішною, а непередбачувані обставини могли вирішуватись швидко і безболісно. Ця зустріч для тих, хто готовий до змін і підвищення ефективності інклюзивного освітнього середовища.

Тема 4. Особливості диференційованого підходу до дітей з порушеннями психічного розвитку в інклюзивному освітньому процесі

Ключові питання теми: З огляду на зростання кількості дітей з порушеннями психічного розвитку в умовах освітнього середовища, постає проблема ефективного залучення таких дітей в освітній процес, програма пропонує ознайомлення педагогів з особливостями диференційованого підходу до дітей з порушеннями психічного розвитку в інклюзивному освітньому процесі

Тема 5. Інклюзивна освіта в умовах децентралізації.

Ключові питання теми: Курс України на європейську інтеграцію вимагає перегляду пріоритетів державної політики у сфері освіти, зокрема впровадження таких підходів до навчання дітей з особливими освітніми потребами, які б базувались на засадах рівних можливостей та доступу до якісної освіти. Організація інклюзивного навчання в умовах децентралізації: як краще забезпечити якісну освіту своїм мешканцям.

Тема 6. Уроки стоячи. Приклади та переваги навчання із застосуванням динамічної зміни поз.

Ключові питання теми: Щодня середньостатистична дитина понад 80% часу поза сном проводить сидячи. Транспорт, харчування, відпочинок, домашнє завдання, використання гаджетів і звісно шкільні уроки впродовж яких діти сидять щодня понад 6 годин. Звісно, це негативно впливає на дитячий організм і може призвести до непоправних наслідків в майбутньому. В багатьох розвинутих країнах знайшли рішення проблеми. В шкільних класах використовуються парти-конторки, вчитися за якими можна стоячи. Така методика позитивно впливає не лише на осанку, зір чи м’язову активність, але й навіть на увагу та пам’ять школярів. Вже з першого вересня 2021р. аналогічний пілотний проект під наглядом медиків запускається у трьох школах м. Львова. Впродовж одного року діти навчатимуться у класах, обладнаних партами конторками і регулярно змінюватимуть свою позу. За результатами медичного обстеження та підтвердження закордонного досвіду проект масштабуватиметься на всю територію України. У вас випав шанс в числі перших дізнатися про цю методику та подати попередню заявку на обладнання свого класу партами-конторками.

Тема 7. Інклюзія. Розвиток довіри до вчителя.

Ключові питання теми: Інклюзія - дуже позитивне явище. Адже вона має на меті створення якісних умов для кожного учасника освітнього процесу. У виступі мова йтиме про широке трактування інклюзії, а також про конкретні кейси, з якими зможе працювати кожен учитель

Тема 8. Особливості сенсорної інтеграції дитини з ООП: шляхи та методи корекції

Ключові питання теми: 1. Поняття сенсорної інтеграції. 2.Два основних типи порушень у роботі сенсорної системи. 3. Класифікація симптомів порушення сенсорного сприйняття. 4. Психокорекційна робота при сенсорних дисфункція.

Тема 9. Інклюзивна фізкультура. Методи та способи розвитку учнів.

Ключові питання теми: Сучасна школа повинна дати можливість навчання новому. Тому я намагаюсь дати новий матеріал до ознайомлення

Тема 10. Практичний підхід до якісної інклюзивної освіти.

Ключові питання теми: Інклюзія - дуже позитивне явище. Адже вона має на меті створення якісних умов для кожного учасника освітнього процесу. У виступі мова йтиме про широке трактування інклюзії, а також про конкретні кейси, з якими зможе працювати кожен учитель

Тема 11. Інтеграція ІКТ в інклюзивний простір навчального закладу.

Ключові питання теми: Чим глибше ми занурюємося в інклюзивне середовище, тим більше питань перед нами постає. Тому ми проведемо вебінар у форматі «питання – відповідь». Всі учасники можуть поставити запитання під час роботи. Ви зможете отримати короткі відповіді на найбільш популярні питання, які стосуються роботи з дітьми, які мають особливі освітні потреби. В матеріалах до конференції Ви знайдете законодавчу базу, правові акти, які допоможуть Вам в роботі. Більш того – виписані чіткі алгоритми діяльності для учасників інклюзивного освітнього середовища: вихователів і вчителів; адміністративних працівників керівника закладу і заступника; асистента вчителя; спеціалістів, які забезпечують корекційно-розвитковий процес; батьків. Також в матеріалах до вебінара Ви знайдете повноваження інклюзивно-ресурсного центру та перелік питань, з якими можна звертатися до спеціалістів ІРЦ.

Тема 12. Соціальні історії в надзвичайних ситуаціях. Інклюзія.

Ключові питання теми: Вчителі й найближче оточення учня з особливостями розвитку отримають знання, які допоможуть дитині підготуватися до будь-яких надзвичайних ситуацій, нададуть дитині алгоритм дій в певній ситуації та правила поведінки. Зміст вебінару включає правила створення соціальних історій, приклади декількох соціальних історій та ситуацій, в яких вони використовуються, правила написання тексту, приклади оформлення. Використання методу соціальних історій допоможе дитині відчути певну стабільність та послідовність в непередбачуваних ситуаціях і діє на упередження проблемної поведінки.

Тема 13. Ефективна робота асистента вчителя та вихователя в інклюзії.

Ключові питання теми: • розуміння основних ролей та функцій асистента вчителя та вихователя в інклюзивному класі та групі, що є визначальними в організації освітнього процесу. • ознайомлення з нормативно-правовим забезпеченням роботи асистента вчителя, вихователя та веденням необхідної документації в контексті українського законодавства. • розуміння основних компетенцій, які повинні бути притаманними асистенту вчителя та асистенту вихователя, які відіграють важливу роль для успішної та продуктивної його діяльності. • вміння будувати ефективні взаємовідносини між учителем та асистентом вчителя в класі з інклюзивним навчанням, між вихователем та асистентом вихователя в групі з інклюзивним навчанням. • ознайомлення з основними моделями спільного викладання в класі з інклюзивним навчанням та особливостями успішної взаємодії вчителя, асистента вчителя та учнівського колективу.

Тема 14. Психологічна підтримка та супровід дітей в умовах війни. Формування учнівського колективу для ефективного навчання.

Ключові питання теми: Українська освіта в умовах війни відчуває

гостру потребу в отриманні практичних знань та умінь чітких алгоритмів роботи, щодо реалізації та впровадження прийомів та методів психологічної підтримки та супроводу учнів під час освітнього процесу та поза ним. Запровадження практичних заходів, що спонукатимуть до об'єднання зусиль всіх учасників освітнього процесу з метою планування та практичного втілення програми психологічної підтримки; засвоєння педагогічними працівниками закладів освіти системних ефективних засобів практики психологічного супроводу та підтримки учнів в умовах війни задля групової взаємодії та формування учнівського колективу, як продуктивної спільноти загалом .

Тема 15. Організація освітнього процесу для дітей з ООП у ЗЗСО. Адаптація і модифікація змісту навчальних предметів.

Ключові питання теми: Тема інклюзії досить нова, але актуальна як ніколи, адже кількість дітей з ООП зростає в Україні. Педагоги мають здійснювати свою професійну діяльність, враховуючи принципи толерантності, поваги до індивідуальних особливостей дітей, неупередженості та недопущення дискримінації.

Тема 16. Плекаємо майбутнє: інклюзивна освіта для дітей з особливими потребами в умовах воєнного стану.

Ключові питання теми: Курс України на європейську інтеграцію вимагає перегляду пріоритетів державної політики у сфері освіти, зокрема впровадження таких підходів до навчання дітей з особливими освітніми потребами, які б базувались на засадах рівних можливостей та доступу до якісної освіти. Організація інклюзивного навчання в умовах децентралізації. Як краще забезпечити якісну освіту своїм вихованцям з урахуванням основних тенденцій та ресурсів щодо здобуття освіти осіб з особливими освітніми потребами

Тема 17. Створення умов для безпечного інклюзивного навчання під час воєнного стану.

Ключові питання теми: 1. Створення безпечного інклюзивного середовища та забезпечення умов спокою та стресостійкості під час війни 2. Підтримка дітей з ООП в освітньому процесі під час воєнного стану 3. Практичні аспекти успішної співпраці з дитиною з ООП під час воєнного стану

Тема 18. Організація педагогічного патронажу для дітей з ООП

Ключові питання теми: Курс України на європейську інтеграцію вимагає перегляду пріоритетів державної політики у сфері освіти, зокрема впровадження таких підходів до навчання дітей з особливими освітніми потребами, які б базувались на засадах рівних можливостей та доступу до якісної освіти. Організація інклюзивного навчання в умовах децентралізації усі зміни відбуваються в рамках децентралізації: повноваження і кошти поступово передаються на місця. Саме місцеві громади можуть вирішити і визначити, як краще забезпечити якісну освіту своїм мешканцям.

Тема 19. Створення умов для безпечного інклюзивного навчання.

Ключові питання теми: 1. Створення безпечного інклюзивного середовища та забезпечення умов спокою та стресостійкості під час війни 2. Підтримка дітей з ООП в освітньому процесі під час воєнного стану 3. Практичні аспекти успішної співпраці з дитиною з ООП під час воєнного стану

Тема 20. Умови успішної інклюзії в закладі освіти

Ключові питання теми: 1. Створення безпечного інклюзивного середовища 2. Підтримка дітей з ООП в освітньому процесі 3. Практичні аспекти створення умов для успішної інклюзії в закладі освіти

Тема 21. Принципи і методи формування мовлення у дитини дошкільного віку

Ключові питання теми: Провідна ідея освітньої системи полягає в необхідності об’єднання зусиль педагогів, психологів, батьків, громадських організацій для забезпечення всебічного розвитку особистості та формування у дитини лідерських якостей, що сприяє успішній адаптації та є основою для безперервної освіти впродовж життя. Отже, метою Програми є створення оптимальних умов для цілісного становлення та фізичного, інтелектуального, емоційного і духовного розвитку особистості дошкільника, яка здатна до відповідальної поведінки та швидкої соціальної адаптації завдяки сформованим лідерським якостям. Програма допомагає оптимізувати й розширити змістовий компонент освітньої роботи з дітьми від двох до шести семи років. Про формування мовлення у дитини дошкільного віку поговоримо під час тренінгу

Тема 22. Інклюзія та соціальна адаптація учнів з особливими потребами

Ключові питання теми: 1. Створення безпечного інклюзивного середовища 2. Підтримка дітей з ООП в освітньому процесі 3. Практичні аспекти створення умов для успішної інклюзії в закладі освіти

Тема 23. Організація навчально-виховного процесу для дітей із РАС в закладах освіти.

Ключові питання теми: На сьогоднішній день, діти з особливими освітніми потребами мають право на соціалізацію та відвідування шкіл та садочків на загальних правах. Існує безліч порушень за нозологіями, але розлади аутистичного спектру є досі не розкритою темою для багатьох педагогів нашої країни та світу. Отже тренінг з даної тематики допоможе не лише зрозуміти хто такі діти з РАС, а й як побудувати х ними відносини, організувати їхню навчальну та поза-навчальну діяльність і звичайно як розвинути та скорегувати порушення їхнього розвитку.

Тема 24. Сенсомоторні вправи для підвищення розумової діяльності у дітей з ООП. Практичний кейс.

Ключові питання теми: Для повноцінного розвитку, для підвищення розумової діяльності дитини необхідне працююче тіло, справна кістково-м´язова система і функціонуюча система контролю і управління рухами, яка зв’язана з роботою центральної нервової системи. Тому у роботі, вихованні, корекційно-розвитковій складові для дітей з ООП потрібно використовувати методи та прийоми адаптивної фізичної культури, ритміки, тобто, фізично-моторні вправи.

Тема 25. Інклюзивне навчання: Мультикультурна освіта та розуміння різноманітності в класі

Ключові питання теми: 1. Чутливість до багатоманіття. 2. Ресурс як допомога , а не рутина. 3. Матриця компетентностей 4. Самарі.

Тема 26. Як налагодити прояви небажаної поведінки дитини з ООП

Ключові питання теми: 1. Створення безпечного інклюзивного середовища 2. Підтримка дітей з ООП в освітньому процесі 3. Як налагодити прояви небажаної поведінки дитини з ООП

Тема 27. Інклюзія як можливість в освітньому процесі

Ключові питання теми: 1. Створення безпечного інклюзивного середовища 2. Підтримка вчителів, що працюють в інклюзивних класах 3. Практичні аспекти успішної співпраці з дитиною з ООП. Інклюзія як можливість

Тема 28. Практичні аспекти успішної співпраці з дитиною з ООП. Розвиток навичок безпечної діяльності.

Ключові питання теми: 1. Створення безпечного інклюзивного середовища 2. Підтримка вчителів, що працюють в інклюзивних класах 3. Практичні аспекти успішної співпраці з дитиною з ООП. Інклюзія як можливість

Тема 29. Емоційна компетентність педагога, техніки емоційної саморегуляції

Ключові питання теми: Сучасна школа потребує нових знань та умінь, чітких алгоритмів роботи з емоційною грамотністю та прийомами емоційної регуляції

Тема 30. Методи та засоби комунікації з дітьми з ООП

Ключові питання теми: 1. Створення безпечного інклюзивного середовища 2. Методи та засоби комунікації з дітьми з ООП

Тема 31. Інклюзивна комунікація: Техніки та методи для роботи з дітьми з ООП.

Ключові питання теми: 1. Створення безпечного інклюзивного середовища 2. Методи та засоби комунікації з дітьми з ООП

Тема 32. Засади комплексної психолого-педагогічної корекційної роботи з дітьми з розладами аутистичного спектру

Ключові питання теми: Діти з розладами спектра аутизму є найбільш складною групою дітей з особливими освітніми потребами. Це порушення розвитку потребує уважного, професійного відношення при вивченні та складанні програм розвитку та корекції. Найбільш ефективним є індивідуально орієнтований системний підхід до побудови програми корекції і соціалізації дитини з РАС з урахуванням особливостей і пріоритетів дитини. Знання особливостей розвитку дітей з РАС та використання ефективних педагогічний стратегій та науково доведених методів корекції, поведінкових технологій, дає можливість налагодити соціальну взаємодію, комунікацію та набуття академічних навичок дітьми з розладами аутистичного спектру

Тема 33. Особливості надання підтримки дітям з особливими освітніми потребами в сучасних умовах.

Ключові питання теми: Програма допоможе зрозуміти як в сучасних реаліях,маючи висновок ІРЦ,запровадити в закладі успішний навчальний процес дитини з ООП

Тема 34. Діти з розладами спектра аутизму. Особливості взаємодії.

Ключові питання теми: Діти з розладами спектра аутизму є найбільш складною групою дітей з особливими освітніми потребами. Це порушення розвитку потребує уважного, професійного відношення при вивченні та складанні програм розвитку та корекції. Найбільш ефективним є індивідуально орієнтований системний підхід до побудови програми корекції і соціалізації дитини з РАС з урахуванням особливостей і пріоритетів дитини. Знання особливостей розвитку дітей з РАС та використання ефективних педагогічний стратегій та науково доведених методів корекції, поведінкових технологій, дає можливість налагодити соціальну взаємодію, комунікацію та набуття академічних навичок дітьми з розладами аутистичного спектру

Тема 35. Методи допомоги учням з ООП. Соціалізація в освітньому закладі та робота з висновком ІРЦ.

Ключові питання теми: Програма допоможе зрозуміти як в сучасних реаліях,маючи висновок ІРЦ, запровадити в закладі успішний навчальний

процес дитини з ООП

Тема 36. Розвиток навичок здійснення безпечної діяльності в інклюзивній освіті

Ключові питання теми: 1. Сенсорна дисфункція в дітей з ООП 2. Сенсорна інтеграція дітей з ООП

Тема 37. Як підготуватися до роботи в інклюзивному класі. Порадник для вчителів, батьків.

Ключові питання теми: на основі практичного досвіду розкрити суть інклюзивного навчання, надати методичні та практичні поради по впровадженню інклюзивної освіти у навчальних закладах.

Тема 38. Сенсорна дисфункція в дітей з ООП та способи її інтеграції в ЗЗСО

Ключові питання теми: 1. Сенсорна дисфункція в дітей з ООП 2. Сенсорна інтеграція дітей з ООП

Тема 39. Індивідуальний навчальний план для дитини з особливими освітніми потребами. Інклюзія.

Ключові питання теми: 1 ознаки, притаманні якісній ІНП; 2 розгляд сильних сторін учня / вихованця, на які варто опиратись при побудові психолого- педагогічного підходу та фіксації в ІНП; 3 побудова довгострокових та короткострокових цілей для ІНП; 4практичні поради щодо організації роботи КППС над побудовою ІНП та постановкою якісних цілей; 5 відповіді на питання учасників вебінару

Тема 40. Інклюзивна освіта: адаптація навчання для розвитку соціальних та життєвих навичок учнів з особливими потребами.

Ключові питання теми: Правові основи інклюзивного навчання. Адаптація навчального процесу під потреби учнів. Роль соціальних навичок у житті учнів з особливими потребами. Роль сім'ї у розвитку соціальних і життєвих навичок, стратегії взаємодії з батьками.

Тема 41. Стратегічні підходи: Як інтегрувати учнів з особливими потребами в загальний процес навчання

Ключові питання теми: Правові основи інклюзивного навчання. Адаптація навчального процесу під потреби учнів. Роль соціальних навичок у житті учнів з особливими потребами. Роль сім'ї у розвитку соціальних і життєвих навичок, стратегії взаємодії з батьками.

Тема 42. Інклюзивне середовище в школі: підсумки року та плани на майбутнє.

Ключові питання теми: Огляд основних досягнень у розвитку інклюзивного середовища в школах. Аналіз викликів і труднощів: адаптація навчальних програм; Пріоритетні напрямки розвитку інклюзії у школах:

Тема 43. Оцінювання та корекція результатів навчальних досягнень учнів з ООП на уроках громадянської та історичної освітньої галузі

Ключові питання теми: Зміст програми охоплює діагностику освітніх потреб учнів з ООП, розробку індивідуальних навчальних планів та адаптацію методик викладання для забезпечення доступності матеріалу. У програмі передбачено використання інклюзивних технологій, критеріїв оцінювання, які враховують особливості учнів, та проведення корекційної роботи з акцентом на інтерактивні методи. Особливу увагу приділено розвитку соціальних компетентностей, громадянської активності та історичної свідомості.

Тема 44. Цифрові інструменти та технології для підтримки інклюзії: нові можливості для вчителів і учнів

Ключові питання теми: Огляд основних досягнень у розвитку інклюзивного середовища в школах. Аналіз викликів і труднощів: адаптація навчальних програм; Пріоритетні напрямки розвитку інклюзії у школах:

Тема 45. Розвиток соціальних компетентностей учнів з ООП через громадянську та історичну освіту: методики та підходи

Ключові питання теми: Зміст програми охоплює діагностику освітніх потреб учнів з ООП, розробку індивідуальних навчальних планів та адаптацію методик викладання для забезпечення доступності матеріалу. У програмі передбачено використання інклюзивних технологій, критеріїв оцінювання, які враховують особливості учнів, та проведення корекційної роботи з акцентом на інтерактивні методи. Особливу увагу приділено розвитку соціальних компетентностей, громадянської активності та історичної свідомості.

Тема 46. Інклюзія в дії: практичні стратегії для роботи з дітьми з особливими освітніми потребами

Ключові питання теми: Поняття інклюзії та її значення в сучасній освіті Психолого-педагогічні особливості дітей з ООП Універсальний дизайн для навчання UDL Робота з класом: формування толерантності та поваги до різноманіття

Тема 47. Комплексний підхід до артикуляції. Розвиток голосу та дихання.

Ключові питання теми: Актуальність теми: чому важливо працювати з артикуляцією, голосом і диханням. Зв’язок між мовленням, диханням та голосом у педагогічній та навчальній діяльності. Практичний блок: базові та розширені артикуляційні вправи. Техніки зняття голосового напруження.

Тема 48. Мовлення без бар’єрів: інклюзивні техніки розвитку голосу та мовлення в умовах різнорідного класу.

Ключові питання теми: Актуальність теми: чому важливо працювати з артикуляцією, голосом і диханням. Зв’язок між мовленням, диханням та голосом у педагогічній та навчальній діяльності. Практичний блок: базові та розширені артикуляційні вправи. Техніки зняття голосового напруження.

Тема 49. Організація інклюзивного навчання: плюси та мінуси

Ключові питання теми: Сучасна школа не може бути осторонь дітей з особливими освітніми потребами, тому інклюзивне навчання є невід’ємною складовою освітнього процесу

Тема 50. Інклюзивне навчання без перевантаження: як збалансувати потреби класу та можливості вчителя.

Ключові питання теми: Сучасна школа не може бути осторонь дітей з особливими освітніми потребами, тому інклюзивне навчання є невід’ємною складовою освітнього процесу

Тема 51. Команда інклюзивного класу - хто за що відповідає і як зберегти ресурс кожного

Ключові питання теми: Сучасна школа працює з дедалі більшою кількістю дітей з ООП, і вчитель нерідко залишається сам на сам із завданнями, що мають розподілятися в команді. Розглянемо, хто за що відповідає в інклюзивному класі, як вибудувати щоденну взаємодію вчителя, асистента, логопеда і психолога, як адаптувати завдання й оцінювання без перевантаження та як зберегти власний ресурс.

Учасники отримають готові алгоритми, чек-листи та приклади розподілу обов’язків.

Тема 52. Інклюзивний клас без вигорання - як вчителю, асистенту і команді розподілити ролі та навантаження

Ключові питання теми: Сучасна школа працює з дедалі більшою кількістю дітей з ООП, і вчитель нерідко залишається сам на сам із завданнями, що мають розподілятися в команді. Розглянемо, хто за що відповідає в інклюзивному класі, як вибудувати щоденну взаємодію вчителя, асистента, логопеда і психолога, як адаптувати завдання й оцінювання без перевантаження та як зберегти власний ресурс. Учасники отримають готові алгоритми, чек-листи та приклади розподілу обов’язків.

4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Нормативно-правові документи:

1. Закон України Про вищу освіту
2. Закон України Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій
3. Закон України Про дошкільну освіту
4. Закон України Про загальну середню освіту
5. Закон України Про інноваційну діяльність
6. Закон України Про наукову і науково-технічну діяльність
7. Закон України Про наукову і науково-технічну експертизу
8. Закон України Про освіту
9. Закон України Про позашкільну освіту
10. Закон України Про професійно-технічну освіту
11. Концепція розвитку післядипломної освіти в Україні
12. Національна доктрина розвитку освіти
13. Положення про державний вищий навчальний заклад
14. Положення про дистанційне навчання
15. Положення про інститути післядипломної педагогічної освіти
16. Положення про організацію навчального процесу
17. Постанова кабінету міністрів України від 28.03.2002 № 379 Про затвердження Державної програми "Вчитель"

Основна література:

1. Абетка інклюзивності і толерантності: науково-популярне видання ІГО «Соціальна синергія». Київ: Видавництво «Теза», 2020. 30 с. URL: https://bit.ly/3FQSmDs
2. Бівол О. С. Проблемно-пошукові методи навчання на уроках у початкових класах як засіб активізації пізнавальної діяльності учнів. Таврійський вісник освіти. 2012. № 3 (39). С. 103-107.
3. Бондарчук Л. І. Методику підказує текст/навчальний посібник. Тернопіль: Мальва. ОСО, 2001. 160 с.
4. Борисенко В. Інтегроване навчання: тематичний і діяльнісний підхід. 2017. URL: https://bit.ly/3hxpBSJ
5. Бурдун В.М. Стратегічне планування. Енциклопедичний словник з державного управління / уклад.: Ю. П.Сурмін, В. Д. Бакуменко, А. М. Михненко та ін. ; за ред. Ю. В. Ковбасюка, В. П. Трощинського, Ю. П. Сурміна. Київ : НАДУ, 2010. 820 с.
6. Волківська Д. А. Сучасні підходи до визначення лідерства. Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Сер. : Педагогічні науки. 2014. Вип. 115. С. 45-47.

7. Вчимося вчитися та критично мислити. Нестандартні завдання за темами тижнів до курсу «Я досліджую світ». 1 клас. / авт. - упоряд. Н.В.Маценко, Н.В.Свір. Харків : вид. група «Основа», 2019. 133 с.
8. Вчимося читати. Навч.-розв. посіб. для дітей 4–6 років. У двох частинах. К.: «Фенікс», 2020. Ч.1. 272с. з іл. https://www.shelestova.com.ua/product/vchymosya-chytaty/
9. Гуревич Р. С. Формування інформаційної компетентності майбутніх учителів засобами мультимедійних технологій. Наукові записки. Серія: Педагогіка. 2007. С. 38-41.
10. Державний стандарт початкової освіти. URL: http://surl.li/wqqd
11. Екстрена медична допомога / За ред. Г.Г. Рощіна. Київ: Поліграф. книга, 2009. 138 с.
12. Європейське мовне портфоліо (методичний посібник). URL: http://surl.li/eakzd
13. Євтух М.Б., Черкашина Т.В. Педагогічна система самопізнання і особистісно-професійного самовдосконалення : підручник. Черкаси : Видав. Чабаненко Ю.А., 2017. 348 с.
14. Закони екології Коммонера. URL: https://pidru4niki.com/1960120837942/ekologiya/zakoni_ekologiyi_kommonera
15. Іванік О. Рівний рівному ; посібник для менторів І Іванік О., Каравай А., Гейнек- Дагаргулія М., Лащук Ю., Кнюпа Ю. - Київ, 2018. - 57 с. - URL : https://insha-osvita.org/article/posibnYk-dlia-mentoriv-rivnvi-rivnomu/
16. Інклюзивне навчання в закладах загальної середньої освіти: керівництво для тренерів: навч.-метод, посіб. Київ, 2018. 174 с.
17. Інструменти для оцінювання рівня безпеки, комфорту та здоров’я школи і планування змін. URL: https://bit.ly/3kLtGkM
18. Ковбасюк Ю. В. Державне управління : підручник : у 2 т. Київ ; Дніпропетровськ : НАДУ, 2012. Т. 1. 564 с.
19. Конвенція про права дитини. 1989. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_021#Text
20. Конституція України. Основний закон. Київ, 1996.
21. Литвиненко Г., Клясен Н. Управління проектами: сутність та особливості застосування в освіті. Рідна школа. 2017. №11-12. С. 39-43. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/rsh_2017_11-12_9
22. Мартинець Л. А. Управління професійним розвитком учителів : навч.-метод. посіб. / Л. А. Мартинець. - Вінниця : ДонНУ, 2016. - 87 с.Внутрішня система забезпечення якості освітньої діяльності: стандарти та рекомендації. - URL : https://cutt.lv/prnvgJh
23. Меморандум співпраці між усіма учасниками освітнього процесу: педагогами, учнями та батьками. URL: https://bit.ly/3zxHqYt
24. Навчальна кінезіологія: проста гімнастика для мозку. URL: https://bit.ly/3XKqdVt
25. Нова українська школа : методика навчання інтегрованого курсу «Українська мова» у 1-2 класах закладів загальної середньої освіти на засадах компетентнісного навчання : навчально-методичний посібник / М. Вашуленко. Київ : Видавничий дім «Освіта», 2019. 192 с.
26. Нова українська школа : розвиток критичного мислення учнів початкової школи : навчально-методичний посібник / О.Пометун. Київ : Вид. дім «Освіта», 2020. 192 с.
27. Організація і методика соціально-педагогічного тренінгу : методичні рекомендації. Уклад. О. М. Шевчук. Умань, 2010. 37 с.
28. Організація роботи з розв’язання проблеми насильства в школі: навчально-методичний посібник / упорядники: Дубровська Є. В., Ясеновська М. В.; редакційна група: Алєксєєнко М. К., Дендебера М. П., Соловйова О. Д. Київ: Huss, 2011. 96 с.
29. Палеха Ю. І. Етика ділових відносин. Київ: Кондор, 2008. 356 с.
30. Пішун С.Г. Позитивний ресурс власного «Я» в координатах професійної діяльності майбутнього педагога. Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. 2019. Вип. 32. С. 367-372.

31. Половенко О. В. Безперервна освіта педагога за індивідуальною освітньою траєкторією : навчально-методичний посібник / О. В. Половенко, Л. М. Кірішко. - Кропивницький, 2018. - 60 с.
32. Порошенко М. та ін. Інклюзивна освіта: навчальний посібник.. Київ: ТОВ «Агентство «Україна», 2019. 300 с.
33. Поспєлова Т. Розвиток лідерського потенціалу керівника закладу середньої освіти : навч. посіб. Київ : ДП «НВЦ «Пріоритети», 2016. 36 с.
34. Про анкету самооцінювання : наказ Державної служби якості освіти України від 29 березня 2021№ 01-11/26. URL: https://sqe.gov.ua/law/pro-anketu-samoocinyuvannya/
35. Про деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників : Постанова КМУ від 21.08.2019 № 800 (зі змінами, внесеними згідно з Постановою КМУ від 27.12.2019 № 1133). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/800-2019-%D0%BF#Text.
36. Про деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників : Постанова КМУ від 21.08.2019 № 800 (зі змінами, внесеними згідно з Постановою КМУ від 27.12.2019 №1133). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/800-2019-%D0%BF#Text.
37. Про затвердження Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти : наказ Міністерства охорони здоров'я України від 25.09.2020 №2205, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 10.11.2020 за №1111/35394. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1111-20#Text
38. Про Національну стратегію розбудови безпечного і здорового освітнього середовища у новій українській школі : указ Президента України від 25.05.2020 №195/2020. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/195/2020#Text
39. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. Голос України. 2017. 27 верес. (№ 178-179). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text
40. Програма PISA (програма міжнародного оцінювання учнів). Вісник. Тестування і моніторинг в освіті. 2011. № 11–12. С. 39–68. URL: http://surl.li/edklu
41. Проектування індивідуальної освітньої траєкторії професійного розвитку педагога : збірник тез Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Біла Церква, 13 червня 2019 р.) / Упор. Л. А. Литвиненко. - К., 2019.- 189 с.
42. Розвиваємо громадянські компетентності з 1 класу / під заг. ред. Н.Бібік, М.Араджіоні. Київ : ФОП «Парашин К.С.», 2018. 880 с.
43. Рябова З.В., Кравченко Г.Ю. Метод проєктів у розвитку якості початкової освіти. Харків : Вид-во «Ранок», 2013. 144 с.
44. С. 9-14.
45. Сайт. Державна служба якості освіти. Інституційний аудит. URL: https://sqe.gov.ua/
46. Сак Т. Індивідуальне оцінювання навчальних досягнень учнів з особливими освітніми потребами в інклюзивному класі: навчальний курс та науково-методичний посібник Київ: СПД-ФО Парашин І., 2011. 101 с. URL: https://cutt.ly/lnUhQDL
47. Сак Т. Індивідуальне оцінювання навчальних досягнень учнів з особливими освітніми потребами в інклюзивному класі: навчальний курс та науково-методичний посібник Київ: СПД-ФО Парашин І., 2011. 101с. URL: https://cutt.ly/lnUhQDL
48. Сенчина Н. Г. Формування педагогічної рефлексії учителів гуманітарних спеціальностей у післядипломній освіті : автореф. дис. … канд. пед. наук : 13.00.04. Одеса, 2019. 22 с.
49. Сич Т. В. Управління людськими ресурсами закладу освіти : [навч. посібник для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньою програмою «Управління навчальним закладом» спеціальності 073 «Менеджмент»] І Т. В. Сич // Держ. закл. «ЛНУ імені Тараса Шевченка». - Старобільськ, 2021. - 283 с.
50. ТОБТО : Абетка неформальної освіти, фасилітації і тренерства // За заг.

ред. Наталії Трамбовецької. -Київ, 2017. -53 с.
51. Управління особистими фінансами : навчальний посібник / Н.А. Ясинськаю. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2015. 352 с.
52. Фідкевич О., Богданець-Білоскаленко Н. Нова українська школа : теорія і практика формувального оцінювання у 3-4 класах закладів загальної середньої освіти : навчально-методичний посібник. Київ : Генеза, 2020. 96 с.
53. Цифрова трансформація освіти і науки [Електронний ресурс] : сайт. URL: https://bit.ly/3iZgvys
54. Шевчук А.С. Інтегрована відповідальність, або Зони впливу різних фахівців на музичне виховання дітей. Музичний керівник. 2020. № 4. С. 4–10.
55. Ягенська Г.В. Формування дослідницьких умінь учнів 7-9 класів на уроках та в позакласній роботі з біології / Г.В. Ягенська. Луцьк. 105 с.
56. Як підвищити креативність? Тренінг, спрямований на формування креативності. Шкільний світ. 2007. № 23-24. С. 19-35.
57. Ehsan Taebi. Reflection in a Spontaneous World. URL: http://surl.li/eakxc
58. What Is Flipped Learning? URL: http://surl.li/eakyu

Додаткова література:

1. Безпека під час навчання: рекомендації щодо організації укриття. URL: https://bit.ly/3YlTGVN
2. Бех І. Д. Рефлексія у духовному «Я» особистості. Рідна школа. 2011. С. 9-14.
3. Богомольний Б.Р., Кононенко В.В., Чуєв П.М. Медицина екстремальних ситуацій: навч. посіб. Одеса: Одеський держ. мед. ун-т, 2001. 412 с. URL: https://bit.ly/3BypwoI
4. Гусак В.М. Нові ролі педагога у контексті реформ сучасної української школи. Педагогіка партнерства як основа розвитку суб'єктів освітньої діяльності в умовах НУШ: матеріали наук.-практич. конф. URL: http://conf.zippo.net.ua/?p=79
5. Даниленко Л.І. Видатні вітчизняні біологи як учені й особистості: метод. посібник / Л.І. Даниленко, І.Ю. Гогайзель, Л.І. Гнєд та ін. Черкаси: КНЗ «ЧОІПОПП Черкаської обласної ради», 2019. 91 с.
6. Євтух М. Б., Піньковська Е. А., Черкашина Т. В. Методики особистісно-професійного самовдосконалення суб’єкта педагогічної діяльності на засадах самопізнання : навч.-метод. посіб. : для педагогічних працівників. Черкаси : Видавець Чабаненко Ю. А., 2015. 400 с.
7. Зубенко Л. Г., Нємцов В. Д. Культура ділового спілкування : навч. посіб. Київ: «Ексоб», 2002. 200 с.
8. Кубрак О. В. Етика ділового повсякденного спілкування. Суми : ВТД «Університетська книга», 2002. 208 с.
9. Ландрет Л. Правильне виховання характеру дітей. / пер. з англ. Степанова В., ВБФ «Східноевропейська гуманітарна місія», 2017. 224 с.
10. Менеджмент та маркетинг в сучасних освітніх організаціях: колект. навч. посіб. / Авт. колектив: за ред. З.В. Рябової. - Київ : НАПН України, Ун-т менедж. освіти, 2021.-273 с.
11. Педагогіка партнерства як основа розвитку суб'єктів освітньої діяльності в умовах НУШ. URL: https://conf.zippo.net.ua/?p=340
12. Про затвердження Типової програми підвищення кваліфікації керівників закладів загальної середньої освіти, які впроваджують новий Державний стандарт базової середньої освіти : наказ МОН від 12.10.2022 № 905. URL: https://bit.ly/3vgA4Fe
13. Урок, що розвиває критичне мислення. 70 методів в одній книзі: навч.-метод. посіб. / О.І. Пометун. Київ, 2020. 104 с.
14. Фінансова грамотність. Фінанси. Що? Чому? Як?: навчальний посібник / авт.кол. Київ, 2019. 272 с.
15. Хобзей Павло. Директор школи має вести колектив до змін. Освіта.ua. URL: http://osvita.ua/school/reform/55280/

16. Яценко Т.О. Формування читацької компетентності учнів як головна проблема шкільного літературного навчання. Наукові записки, 2009. № 1. С. 69-71
17. Common European framework of reference for languages: learning, teaching, assessment. Companion volume with new descriptors. URL: www.coe.int/lang-cefr
18. Heick.T. The Characteristics of a Highly Effective Learning Environment. URL: http://surl.li/eakxu